

Απόστολος Πιερρής

ΤΕΛΟΣ ΕΠΟΧΗΣ

Εξω οι Παρέες και η «Λογική» τους

Ο πολιτισμός του «Μητροπολιτικού» Δήμου υπόθεση των παρεών! Και αναγκαία κατάντια η Υποκουλτούρα της Χαμοσύνης. Το εξευτελιστικά χαμηλό πολιτιστικό επίπεδο του συλλογικού σώματος της Κοινωνίας.

Τονίζω, του συλλογικού. Διότι όπως είναι φυσικό σε ένα σύστημα φτήνειας και εξαχρείωσης, τα άτομα θα παλέψουν εξ ιδίων να ικανοποιήσουν τις ανάγκες τους, ανώτερες και βασικότερες όπως μπορούν, και τα δημιουργικά κύτταρα θα προκαλέσουν πεδιακές εστίες ποιότητας για τον εαυτό τους και το άμεσο περιβάλλον τους, ακόμη και εν μέσω καταθλιπτικής βαρβαρότητας. Και αυτό γίνεται, αφού είναι στη φύση των πραγμάτων να γίνει. Αλλά το ατομικό των δημιουργών δεν αντανakλάται στο συλλογικό της κοινωνίας γιατί το Σύστημα είναι λάθος.

Γιατί όπως το ΝεοΕλληνικό Κράτος συνδιέπλεξε την πολιτική εξουσία με μια φεουδαρχική οικονομική ολιγαρχία και ιδού το (απολύτως αναμενόμενο) αποτέλεσμα, έτσι η Δημοτική Εξουσία στην Πάτρα συνευρέθη με τις παρέες στη διαφέντευση του πολιτισμού, και ιδού το θλιβερό συνεπακόλουθο.

Οι παρέες της Πάτρας είναι σαν μια φεουδαρχική ολιγαρχία. Είναι ολιγαρχία γιατί αυτό που τις συνδέει είναι η νομή ενός πεδίου (εν προκειμένω του πολιτισμού). Και είναι φεουδαρχικές γιατί έχουν εξαρτηματικούς σε πελατειακή σχέση. Επιγραμματικά η αντίθεση μεταξύ παρέας και ομάδας εργασίας. Η ομάδα εργασίας έχει σκοπό την παραγωγή έργου σε κάποιον τομέα. Η παρέα απλά κάνει το κέφι της και διασκεδάζει. Η ομάδα εργασίας έχει αρχές και κριτήρια, έχει τέχνη, για τη βέλτιστη παραγωγή του έργου της. Η παρέα ξέρει πώς να κερδίζει από το ότι ξεδίνει διασκεδάζοντας. Η ομάδα εργασίας έχει για συνεκτικό δεσμό την αρχή της ικανότητας. Η παρέα συγκροτείται από ατάλαντους. Η ομάδα εργασίας επηρεάζει με το παράδειγμά της. Η παρέα θέλει να κάνει κουμάντο, γιατί μόνο έτσι μπορεί να υπάρξει. Η ομάδα εργασίας ξέρει και μεταδίδει τον κανόνα του καλύτερου και του χειρότερου. Για τις παρέες όλα είναι ωσαννά και αλληλολιβάνισμα.

Πριν κανά δυο εβδομάδες έγραφα για την καθολική αποτυχία του ΔΗΠΕΘΕ ως θεατρικού θεσμού. Είπα για το γελοίο φαινόμενο να ανεβάζει δυο έργα του Tennessee Williams ως βασικές παραγωγές στη φετινή σαιζόν. Και με γελοιογραφική υπερβολή ρώτησα ρητορικά αν με αυτήν την επιλογή εννοούν να μας κάνουν Σεμινάρια για τα προβλήματα του συμπαθούς στα μέτρα του Αμερικανού συγγραφέα. Και ω του θαύματος, οι ανεκδιήγητες

παρέες έκαναν το θαύμα τους. Έστησαν την περασμένη Τρίτη μια γιορτή των Παρεών με αντικείμενο σεμινάριο για τον Τ.Υ. Αυτό που είπα ως κωμική ατάκα το 'καναν πραγματικά! Έχουμε λοιπόν δυο έργα, ένα εκτεταμένο Σεμινάριο – και ποιος ξέρει τι ακόμη για τον Τ.Υ. Στέρεψε η σατιρική φαντασία μου να τους προβλέψω!

Αυτές οι Παρέες που φτιάξαν αυτή τη φιέστα για την κοινωνική τους συναναστροφή εν ονόματι και επί προσβολή του πολιτισμού, και οι συναφείς παρέες της χαμοσύνης έχουν οδηγήσει την Πάτρα σε αυτή την πολιτιστική εξαθλίωση. Καιρός να πάρουν πόδι. Να γλεντάνε όσο θέλουν αλλά όχι με λεφτά του Δήμου και, κυρίως, όχι ως πολιτισμός και ως πολιτιστική πολιτική. Αρκετά φάγανε και αρκετά γλεντήσανε εις βάρος της κοινωνίας προσβάλλοντας κάθε έννοια δημιουργίας και αξίας και αριστείας, κάθε ιερό και όσιο του πνεύματος. Για να μην τους βγει ξινό.

Βίοι παράλληλοι και πράξεις σε αντίστιξη. Για την ορχήστρα δωματίου κλασσικής μουσικής έχω πάλι μιλήσει. Το μόνο μητροπολιτικό κεφάλαιο που έχει η Πάτρα στις τέχνες. Ήμουν όμως (φευ!) προφητικός και εδώ. Προειδοποίησα να μην μπει η λογική των παρεών στα προγράμματά της. Δηλαδή, να μην δικαιολογηθεί η παρουσίαση του ασήμαντου ως υποκριτική επιταγή του «έτσι θέλει ο κόσμος». Γιατί ο κόσμος δεν θέλει έτσι. Και το κάτω-κάτω, η αντίληψη είναι και αντιπαραγωγική. Δηλαδή ο «κόσμος» δεν πάει να ακούσει τη Μεγάλη Φούγκα του Μπετόβεν, αλλά θα πάει να ακούσει το Κουαρτέτο του Johan Svendsen;! Ήμαρτον Κύριε! Τέτοιες «λογικές» απλώς εκφράζουν τις πραγματικές δυνατότητες προσφοράς και όχι τις πραγματικές ανάγκες της ζήτησης – για να το πω κομψά. Και τέτοιες λογικές δεν αρμόζουν στις ικανότητες της Ορχήστρας Δωματίου. Στις 5 Απριλίου λοιπόν, είχαμε ένα ανεκδιήγητο πρόγραμμα. Δυο ελληνικά έργα και το Κουαρτέτο του Svendsen (ένα ακόμη άλλο έργο αναγγελθέν, αποσιωπήθηκε, δεόντως!). Η διαφορά μεταξύ των Ελληνικών και του Νορβηγικού είναι αποκαλυπτική (και δεν εννοώ χρονολογίες και τεχνοτροπίες). Του Svendsen είναι προϊόν κουλτούρας που υπάρχει διάχυτη και κεκτημένη στην ατμόσφαιρα που το παρήγαγε. Δεν είναι βέβαια στην αιχμή της μουσικής δημιουργίας, δεν παράγει κουλτούρα, αλλά παράγεται από αυτήν. Είναι πολύ σωστό και πολύ βαρετό. Και βέβαια δεν το παίζεις αν θες να καλλιεργήσεις σοβαρά κριτήρια για το μουσικό «καλό».

Εκεί όμως που το πράγμα αποτελεί *reductio ad absurdum* είναι η επιλογή των δυο ελληνικών έργων. Έχω ξαναπεί ότι κακή υπηρεσία προσφέρεται σε τέτοια έργα, αν αυτό υποτίθεται ότι είναι το θέμα, η πρόθεση ανάδειξής τους. Ένα απλό, μικρό Κουαρτέτο του Θεόφιλου Κάβουρα, που θα ήταν εντάξει στο πλαίσιο μιας εκδήλωσης κάποιου Ωδείου ή σαν άσκηση και μια παιδιά, ανεβαίνει σε βάθρο όπου προκαλεί τους κεραυνούς του Απόλλωνα. Το απλό αναφαίνεται απλοϊκό, και το μικρό λίγο. Δεν αισθάνομαι άνετα, και το κλείνω.

Το άλλο όμως ήταν μια πομπώδης επιχείρηση επίδειξης παντελώς κενή. «Ιερατική ποίηση ή ποιήματα μοναχών» της Κωνσταντίας Γουρζή. Η μουσική *avant garde* παίζει κακοφωνίες με τα νεύρα μας: δεν ξέρει πώς αλλιώς να τραβήξει την προσοχή μας. (Θυμηθείτε σε αντίθεση αυτό που είπα για τον Svendsen). Προστίθεται και διάσταση δημοτικής μουσικής με κλαρινέτο. Επιπροστίθεται και ψαλμωδία ψέλνουσα διάφορα. Και μ' όλες τις προσθέσεις, σούμα δεν βγαίνει. Δεν ολοκληρώνεται τίποτα. Και έργο τέχνης χωρίς ενότητα δεν αρχίζεις καν να του κάνεις κριτική. Χωρίς ενότητα το ον δεν υπάρχει, είναι μηδ-εν. Έτσι μείναμε ανολοκλήρωτοι και εμείς! Φευ!

Αλλά εδώ το λέω για το συμπέρασμα. Να μην κάνει τέτοια λάθη η Ορχήστρα, ακόμη κι αν σπρώχνεται προς τα εκεί από τις παρέες, την αταλαντοσύνη τους και την αμυαλιά τους. Τελείωσαν αυτά.

Τελικό πολιτιστικό σλόγκαν: Όχι στις παρέες και όχι στη λογική των παρεών. Ο νοών νοείτω.

[Δημοσιευθηκε στον "ΠΑΤΡΙΝΟ ΤΥΠΟ" 18-4-2011]